Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003438

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-11-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ЛДУБЖД № 168-НК/90 від 12.02.2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лашта Руслан Богданович
2. Ruslan B. Lashta

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3585-8325

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Дата захисту: 24-01-2025

Спеціальність за освітою: Культурологія; 073 Менеджмент

Місце роботи здобувача: Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

Код за ЄДРПОУ: 08410370

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 32, Львів, 79012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7278

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Код за ЄДРПОУ: 08571340

Місцезнаходження: вул. Клепарівська, буд. 35, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Код за ЄДРПОУ: 08571340

Місцезнаходження: вул. Клепарівська, буд. 35, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35, 14.43

Тема дисертації:

1. Формування професійної рефлексії у майбутніх офіцерів Збройних Сил України
2. Formation of professional reflection in future officers of the Armed Forces of Ukraine

Реферат:

1. У дисертації здійснено теоретико-методичне обґрунтування та експериментальна перевірка результативності педагогічних умов формування професійної рефлексії майбутніх офіцерів в процесі військово-професійної підготовки у вищих військових навчальних закладах. Професійна рефлексія майбутнього офіцера є важливою професійною якістю його особистості, належний рівень сформованості якої передбачає осмислення офіцером мотивів власної діяльності та причинно-наслідкового характеру одержаних результатів, усвідомлення потреби своєчасного її корегування, наслідком чого є готовність офіцера до ухвалення самостійних та обґрунтованих управлінських рішень як повноцінних суб'єктів військово-професійної діяльності та його самоактуалізація як військового професіонала. У структурі професійної рефлексії майбутнього офіцера виокремлено ціннісно-мотиваційний, когнітивний, рефлексивний та діяльнісно-оцінний компоненти, які перебувають у складному діалектичному

взаємозв'язку, а їх розвиток відбувається у спеціально створеному освітньому середовищі ВВНЗ під час навчальних занять, виконання обов'язків військової служби та залучення майбутніх офіцерів до квазіпрофесійної діяльності. Критеріями оцінювання рівня сформованості професійної рефлексії визначено мотиваційний, когнітивний та діяльнісно-рефлексивний. Формування професійної рефлексії майбутнього офіцера є складним цілісним процесом, ключовими умовами реалізації якого є: створення рефлексивного освітнього простору у ВВНЗ, забезпечення формування культури суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу ВВНЗ та розвитку їхньої рефлексивної культури. Визначено, що ефективність формування професійної рефлексії майбутніх офіцерів забезпечить реалізація таких педагогічних умов: створення рефлексивного освітнього середовища ВВНЗ; запровадження програм розвитку професійної рефлексії майбутніх офіцерів; налагодження та підтримання суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу у ВВНЗ. Побудована структурно-функціональна модель формування професійної рефлексії у майбутніх офіцерів Збройних Сил України в процесі професійної підготовки містить педагогічну мету, об'єктивну потребу, пріоритети й умови організації та здійснення цього процесу. Модель складається з теоретично-змістового, процесуального та результативно-діагносичного блоків. Її застосування передбачає оптимізацію змісту професійної підготовки майбутніх офіцерів у ВВНЗ шляхом формування у них професійної рефлексії, вибір відповідних засобів для її здійснення, розроблення діагностичного апарату для оцінювання її ефективності. Апробація створеної моделі в осітньому процесі ВВНЗ підтвердила її ефективність. Аналіз одержаних результатів формувального етапу експерименту засвідчив, що показники сформованості професійної рефлексії у курсантів експериментальної групи порівняно з даними контрольної групи суттєво вищі, зокрема серед курсантів ЕГ констатовано приріст за мотиваційним компонентом на 35%, за когнітивним – на 32%, та за діяльнісно-рефлексивним – на 39%. Порівняння результатів рівнів сформованості професійної рефлексії у майбутніх офіцерів експериментальної та контрольної груп за допомогою критерію Колмогорова-Смірнова підтвердило суттєві статистично значущі відмінності у розподілах, що є підтвердженням дієвості запроваджених педагогічних умов та авторської структурно-функціональної моделі формування професійної рефлексії майбутніх офіцерів, а також розробленого навчально-методичного забезпечення. Підготовлене і впроваджене в освітню діяльність ВВНЗ науково-методичне забезпечення формування професійної рефлексії у майбутніх офіцерів Збройних Сил України в процесі професійної підготовки ґрунтується на методологічних підходах і відповідних дидактичних принципах. Воно містить спеціальний навчальний курс «Професійна рефлексія офіцера» та рефлексивний тренінг «Формування професійної рефлексії майбутніх офіцерів». Спеціальний навчальний курс «Професійна рефлексія офіцера» передбачає подальше розширення теоретичних знань щодо сутності, змісту та структури професійної рефлексії майбутнього офіцера, основ, методів та підходів до її формування; вироблення вмінь формування професійної рефлексії, володіння методами та підходами до формування рефлексивних умінь та професійної рефлексивної позиції офіцера; а також набуття майбутніми офіцерами досвіду та практичних навичок використання механізмів професійної рефлексії для вирішення актуальних проблем військово-професійної діяльності. Рефлексивний тренінг «Формування професійної рефлексії майбутніх офіцерів» спрямований на забезпечення умов розвитку у курсантів особистої зацікавленості та стійкого позитивного ставлення до здійснення професійної рефлексії, усвідомлення її потенціалу у виконанні службово-бойових завдань, усвідомлення мотиваційних чинників саморозвитку професійної рефлексії, розвиток рефлексивних умінь курсантів, набуття навичок професійної рефлексії.

2. Professional reflection of a future officer is an important professional quality of his personality, the proper level of formation of which involves the officer's understanding of the motives of his own activity and the cause-and-effect nature of the results obtained, awareness of the need for its timely correction, which results in the officer's readiness to make independent and justified management decisions as full-fledged subjects of military-professional activity and his self-actualization as a military professional. In the structure of the professional reflection of the future officer, the value-motivational, cognitive, reflective and activity-evaluative components are distinguished, which are in a complex dialectical relationship, and their development takes place in a specially created educational environment of the military higher educational institution during training sessions, the

performance of military service duties and the involvement of future officers in quasi-professional activities. The criteria for assessing the level of formation of professional reflection are determined as motivational, cognitive and activity-reflective. The formation of the professional reflection of the future officer is a complex holistic process, the key conditions for the implementation of which are: the creation of a reflective educational space in the military higher educational institution, ensuring the formation of a culture of subject-subject interaction of participants in the educational process of the military higher educational institution and the development of their reflective culture. It was determined that the effectiveness of the formation of professional reflection of future officers will be ensured by the implementation of the following pedagogical conditions: the creation of a reflective educational environment of the military higher educational institution; introduction of programs for the development of professional reflection of future officers; establishment and maintenance of subject-subject interaction of participants in the educational process in higher educational institutions. The constructed structural-functional model of the formation of professional reflection in future officers of the Armed Forces of Ukraine in the process of professional training contains a pedagogical goal, objective need, priorities and conditions for the organization and implementation of this process. The model consists of theoretical-content, procedural and result-diagnostic blocks. Its application involves optimizing the content of professional training of future officers in higher educational institutions by forming professional reflection in them, choosing appropriate means for its implementation, developing a diagnostic apparatus for assessing its effectiveness. Testing the created model in the settling process of higher educational institutions confirmed its effectiveness. The scientific and methodological support for the formation of professional reflection in future officers of the Armed Forces of Ukraine in the process of professional training, prepared and implemented in the educational activities of the Higher Military Educational Institution, is based on methodological approaches and relevant didactic principles. It includes a special training course “Professional Reflection of an Officer” and a reflective training “Formation of Professional Reflection of Future Officers”. The special training course “Professional Reflection of an Officer” provides for further expansion of theoretical knowledge regarding the essence, content and structure of professional reflection of a future officer, the foundations, methods and approaches to its formation; development of skills in the formation of professional reflection, mastery of methods and approaches to the formation of reflective skills and a professional reflective position of an officer; as well as acquisition by future officers of experience and practical skills in using mechanisms of professional reflection to solve current problems of military-professional activity. The reflective training "Formation of professional reflection of future officers" is aimed at ensuring the conditions for the development of personal interest and a stable positive attitude towards professional reflection in cadets, awareness of its potential in performing service and combat tasks, awareness of motivational factors of self-development of professional reflection, development of reflective skills of cadets, acquisition of professional reflection skills.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Лашта Р. Б. Сутність та структура професійної рефлексії майбутніх офіцерів Збройних Сил України/ Essence and structure of professional reflection of future officers of the Armed forces of Ukraine. Інноваційна педагогіка. 2022. Вип. 51. С. 92-96. DOI: https://doi.org/10.32782/2663- 6085/2022/51.2.18

- 2. Лашта Р. Б. Теоретичні основи формування професійної рефлексії у майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах / Theoretical foundations of the formation of professional reflection in future officers in higher military educational institutions. Педагогічні науки: теорія та практика. 2022. Вип. 3. С. 57-62. DOI: https://doi.org/10.26661/2786-5622-2022-3-09
- 3. Капінус О. С., Лашта Р. Б. Критерії, показники та рівні сформованості професійної рефлексії у майбутніх офіцерів Збройних Сил України / Criteria, indicators and levels of formation of professional reflection among future officers of the Armed Forces of Ukraine. Інноваційна педагогіка. 2023. Вип. 65. С. 206-212. DOI https://doi.org/10.32782/2663- 6085/2023/65.1.43
- 4. Руденко Л. А., Лашта Р. Б., Педагогічні умови формування професійної рефлексії у майбутніх офіцерів Збройних Сил України / Pedagogical conditions for the formation of professional reflection among future officers of the Armed Forces of Ukraine. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2023. Вип. 90. С. 124-128. DOI: https://doi.org/10.32782/1992-5786.2023.90.21
- 5. Denha, N., Bakumenko, T., Saiapina, S., Lashta, R., Meshko, O., Boiko-Buzyl, Y. (2022). The Concept of Professional Reflection in Ukrainian Psycho-Pedagogical Literature: Regard or Disregard for Neurophysiological Factors?. BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience. 2022. 13(2). P. 59-75. DOI: https://doi.org/10.18662/brain/13.2/332
- 6. Капінус О. С., Лашта Р. Б., Окаєвич А. В. Потенціал рефлексивних механізмів в процесі професіоналізації майбутнього офіцера. Virtus: Science Journal/ Editor-in-Chief M.A.Zhurba. 2020. №42. P. 50-54
- 7. Лашта Р. Б. Розвиток професійної рефлексії в процесі первинної професіоналізації майбутнього офіцера. Застосування Сухопутних військ Збройних Сил України у конфліктах сучасності: зб. тез доповідей наук.-практ. конф. м. Львів, 20 листопада 2020 р. Львів: НАСВ, 2020. С. 119.
- 8. Лашта Р. Б. Актуальність проблеми формування професійної рефлексії у майбутніх офіцерів. Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи: зб. тез доп. VI Міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 4-5 листопада 2021 р. Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2023. С. 92-94.
- 9. Лашта Р. Б. Поняття рефлексія: психологічний аспект. Психолого-педагогічні проблеми соціалізації особистості в сучасних умовах: матер. Міжнар наук.-практ. конф., 23–24 вересня 2022 р., м. Київ / Таврійський Національний Університет імені В. І. Вернадського, навчально-науковий гуманітарний інститут, кафедра психології, соціальної роботи та педагогіки,. Київ: 2022. С. 70-72.
- 10. Лашта Р. Б. Ретроспективний аналіз дефініції «Рефлексія» у філософському дискурсі. Інтеграція теорії у практику: проблеми, пошуки, перспективи: матер. ІІ міжнар. наук.-практ. конф. 4 листопада 2022 р., м. Чернігів. Чернігів: Академія Державної пенітенціарної служби. 2022. С. 421-424.
- 11. Лашта Р. Б. Сутність професійної рефлексії майбутніх офіцерів Збройних Сил України. Innovative development of science, technology and education: матер. ІІ Міжнар. наук.-практ. конф.; 16-18 листопада 2023 р., м. Ванкувер, Канада. Ванкувер: Науково-видавничий центр Sci-conf.com.ua. Perfect Publishing. 2023. С. 353-356.
- 12. Лашта Р. Б. Рівні сформованості професійної рефлексії у майбутніх офіцерів Збройних Сил України. Innovations and prospects in modern science: матер. XII Міжнар. наук.-практ. конф., 20-22 листопада 2023 р., м. Стокгольм, Швеція. Стокгольм: Науково-видавничий центр Sci-conf.com.ua. Perfect Publishing, 2023. С. 414-417.
- 13. Лашта Р. Б. Методологічні підходи до формування професійної рефлексії майбутніх офіцерів. Innovative scientific research: theory and practice: матер. X Міжнар. наук.-практ. конф., 21-24 листопада 2023 р., м. , Швеція. Стокгольм, 2023. С. 297-298.
- 14. Лашта Р. Б. Методика впровадження педагогічних умов формування професійної рефлексії майбутніх офіцерів. European scientific congress: матер XI Міжнар. наук.-практ. конф., 27-29 листопада 2023 р., м. Мадрид, Іспанія. Мадрид: Науково-видавничий центр Sci-conf.com.ua. Perfect Publishing, 2023. С. 285-288.

- 15. Лашта Р. Б. Критерії та показники сформованості професійної рефлексії у майбутніх офіцерів Збройних Сил України. Global science: prospects and innovations: матер. IV Міжнар. наук.-практ. конф., 1-3 грудня 2023 р., м. Ліверпуль, Великобританія. Ліверпуль: Науково-видавничий центр Sci-conf.com.ua. Perfect Publishing, 2023. С. 451-454.
- 16. Лашта Р. Б. Структура професійної рефлексії майбутніх офіцерів Збройних Сил України. Modern problems of science, education and society: матер. X Міжнар. наук.-практ. конф., 4-6 грудня 2023 р., м. Київ. Київ: Науково-видавничий центр Sci-conf.com.ua Perfect Publishing, 2023. С. 766-770.
- 17. Лашта Р. Б. Педагогічні умови формування професійної рефлексії у майбутніх офіцерів Збройних Сил України. Current challenges of science and educa: матер. IV Міжнар. наук.-практ. конф. TION, 11-13 грудня 2023 р., м. Берлін, Німеччина. Берлін: Науково-видавничий центр Sci-conf.com.ua. Perfect Publishing, 2023. С. 365-367.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

Структурно-функціональна модель формування професійної рефлексії у майбутніх офіцерів Збройних Сил України

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U001531

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руденко Лариса Анатоліївна

2. Larysa A. Rudenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1351-4433

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=HBo8AWkAAAAJ&hl=uk; https://www.webofscience.com/wos/author/record/1991353; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210320375&origin=recordPage

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Код за ЄДРПОУ: 08571340

Місцезнаходження: вул. Клепарівська, буд. 35, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тушко Клавдія Юріївна

2. Klavdiia Y. Tushko

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7684-5622

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=0D6Zi50AAAAJ; https://www.webofscience.com/wos/author/record/AAI-9323-2020

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 14321481

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 46, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучерявий Андрій Олександрович

2. Andrii O. Kucheriavyi

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0510-4864

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=-XG6ZPwAAAAJ; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211288849

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цюприк Андрій Ярославович

2. Andrii Y. Tsiupryk

Кваліфікація: д.пед.н., доц., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2921-7778

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=3blIMD8AAAAJ; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57900902500; https://www.webofscience.com/wos/author/record/3863652

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Код за ЄДРПОУ: 08571340

Місцезнаходження: вул. Клепарівська, буд. 35, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваль Ігор Святославович
2. Ihor S. Koval

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9204-9228

Додаткова інформація: https://www.webofscience.com/wos/author/record/HNP-2011-2023; https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=KJMdsA4AAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Код за ЄДРПОУ: 08571340

Місцезнаходження: вул. Клепарівська, буд. 35, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Литвин Андрій Віленович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Литвин Андрій Віленович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Руденко Лариса Анатоліївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна